

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний коледж

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

(назва навчальної дисципліни)

освітній рівень

фаховий передвищий

(назва освітнього рівня)

галузь знань

24 Сфера обслуговування

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність

242 Готельно-ресторанна справа

(код і назва спеціальності)

**освітньо-професійна
програма**

«Ресторанне обслуговування»

(назва освітньої програми)

мова навчання

українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія» розроблена на підставі програми навчальної дисципліни «Економічна теорія», затвердженої на засіданні Педагогічної ради Харківського торговельно-економічного коледжу КНТЕУ (протокол від 30 червня 2020 р. № 5).

Розробник програми: Гузенко Г.М., канд. екон. наук, доцент, викладач

Затверджено на засіданні циклової комісії економіки, управління та адміністрування

Протокол від «23» червня 2020 року № 11

Голова циклової комісії Руденко І.В.

Погоджено:

Заступник директора з
навчально-методичної роботи Біленко Л.М.

Методист вищої категорії Гузенко Г.М.

Завідувач відділення економіки та бізнесу Корницька А.О.

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Економічна теорія» є складовою освітньо-професійної програми здобувачів освіти фахового передвищого рівня, галузі знань 24 «Сфера обслуговування», спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа».

Метою вивчення навчальної дисципліни «Економічна теорія» є комплексне розкриття студентам сутності економічних відносин як форми суспільного виробництва, ґрунтовне пізнання механізму ефективного використання суспільством обмежених виробничих ресурсів і шляхів досягнення максимальних кінцевих результатів щодо задоволення людських потреб у товарах і послугах, які невпинно зростають; сприяння становленню нового економічного мислення, навиків економічної поведінки в умовах ринкової економіки.

Обсяг навчальної дисципліни

Форми здобуття освіти	Кредити ЄКТС	Години	Навчальні заняття				Самостійна робота
			лекції	практичні	семінарські	лабораторні	
Денна	1,5	45	16	10	4	-	15
Заочна	1,5	45	4	2	-	-	39

Навчальна дисципліна «Економічна теорія» вивчається:

- здобувачами освіти за денною формою на першому курсі, у першому семестрі і передбачає диференційований залік;
- здобувачами освіти за заочною формою на першому курсі, у нульовому та першому семестрах і передбачає залік.

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови вивчення навчальної дисципліни «Економічна теорія». Навчальна дисципліна «Економічна теорія» є дисципліною циклу соціально-гуманітарної підготовки, яка вивчається за освітньою програмою. Передумовами вивчення дисципліни є оволодіння фаховими компетентностями, що сформувалися у здобувачів освіти при вивченні таких навчальних дисциплін, як правознавство, вища математика, основи філософських знань, організація виробництва. Економічна теорія тісно переплітається з навчальними дисциплінами, якими оволодівають здобувачі освіти за освітньо-професійною програмою, а саме: соціологія, основи менеджменту. Вона закладає основу вивчення вказаних дисциплін і є ключовою у забезпеченні міжпредметних зв'язків.

Очікувані результати навчання: передбачувані результати вивчення навчальної дисципліни «Економічна теорія» мають стати складниками таких програмованих результатів навчання: використовуючи ґрунтовні економічні знання, логіку економічного мислення і економічної культури, базові методи пізнання і аналізу економічних процесів, вміти приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з майбутньою практичною діяльністю (ПРН5).

Здобувач освіти має розумітися на таких питаннях, як основні економічні категорії і поняття; доцільність і можливість застосування отриманих знань у господарській діяльності; напрямки вирішення складних економічних проблем на мікро - і макрорівнях; соціально-економічні відносини у суспільстві та їх особливості у різних економічних системах; механізм дії економічних законів та їх причинно-наслідкові зв'язки; особливості економічних відносин між державами, шляхи концентрації виробництва, ефективного господарювання в умовах обмежених економічних і природних ресурсів; об'єктивні закономірності еволюції економічних систем, механізми відтворювальних процесів; моделі економічного зростання, напрямки реформування соціально-економічних відносин в Україні; основні проблеми нестабільності макроекономічного розвитку та можливості впливу на них з позиції різних економічних теорій; роль держави в мікро - і макроекономічному регулюванні; особливості ринкових перетворень економіки України і

сучасних процесів інтернаціоналізації та глобалізації економічного життя людства. **Уміти:** користуватися на практиці базовими знаннями з економічної теорії; складати виробничі програми та плани діяльності підприємств; формувати (свідомо) свою економічну поведінку; аналізувати конкретні економічні ситуації, практичні завдання економіки, приймати рішення, бути відповідальним громадянином та патріотом України; вміти розробляти можливі заходи щодо поліпшення фінансово-господарської діяльності на підприємстві; знаходити варіанти для покращення організаційної роботи на підприємстві; проводити оцінку макроекономічного стану країни; обґрунтовувати заходи макроекономічного регулювання.

Критерії оцінювання результатів навчання

Рівні компетентності	Критерії оцінювання	За 100-бальною шкалою
Низький (недостатній)	Здобувач освіти не засвоїв більшості тем програми навчальної дисципліни, не вміє викласти зміст більшості основних питань. Не виконав більшості завдань кожної теми та поточного контролю в цілому. Володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, викладає його фрагментарно.	1–34
	Здобувач освіти засвоїв лише окремі питання програми навчальної дисципліни. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань. Виконав лише окремі завдання кожної теми та поточного контролю в цілому. Володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	35–59
Середній (репродуктивний)	Здобувач освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми програми навчальної дисципліни, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань. Окремі завдання кожної теми та поточного контролю виконав не повністю, володіє матеріалом на репродуктивному рівні, здатний відтворити значну його частину, робить спроби аргументувати відповідь прикладами, може відтворити значну частину теоретичного матеріалу.	60–74
Достатній (конструктивний)	Здобувач освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання програми навчальної дисципліни. Вміє самостійно викласти зміст основних питань, виконав завдання кожної теми та поточного контролю в цілому, дає досить повну відповідь на поставлені запитання з незначними неточностями. Певною мірою володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі і застосовує його при виконанні практичних завдань. Розв'язує практичні завдання в стандартних ситуаціях, може наводити окремі власні приклади на підтвердження своїх думок.	75–89
Достатній (творчий)	Здобувач освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, виявляє глибокі теоретичні знання та уміння застосовувати їх у різноманітних ситуаціях, розуміє значення навчальної дисципліни для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання кожної теми та поточного контролю в цілому. Може наводити переконливі оригінальні приклади з практики для доведення власної позиції. Брав участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях.	90–100

Засоби діагностики результатів навчання, методи їх демонстрування

Засоби діагностики результатів навчання включають: виступ з основних питань; доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ; усна наукова доповідь, презентація результатів виконаних завдань та досліджень; участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття (круглих столах, ділових іграх тощо); аналіз джерельної і монографічної літератури; письмові завдання (тестові, контрольні, підсумкові модульні, індивідуальні творчі роботи тощо); реферат, есе (письмові роботи, оформлені відповідно до вимог).

Програма навчальної дисципліни

Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами

Модуль 1 Теоретичні основи виробництва економіки суспільства

Тема 1.1 Економічна теорія як фундаментальна наука та її розвиток

Виникнення й еволюція економічної теорії. Основні етапи розвитку економічної теорії. Сучасні економічні теорії. Розвиток економічної

думки в Україні. Об'єкт економічної теорії та її предмет. Різні методологічні підходи до вивчення предмету економічної теорії. Позитивна й нормативна економіка.

Економічні категорії та закони, їх класифікація. Функції економічної теорії: теоретико-пізнавальна, світоглядна, методологічна, практична. Місце економічної теорії в системі економічних наук

Роль економічної теорії у здійсненні суспільно-економічних перетворень в Україні.

Тема 1.2 Виробництво і його основні чинники

Продуктивні сили суспільства. Основні фактори виробництва. Робоча сила та її функція. Засоби і предмети праці. Земля та природні ресурси.

Поняття виробництва. Виробнича функція та її властивості. Виробничі ресурси та продуктивний потенціал суспільства. Розподіл праці. Загальний, особливий та одиничний розподіл праці. Спеціалізація та кооперація. Формування суспільної праці та суспільного характеру виробництва. Результати суспільного виробництва та його ефективність. Економічний прогрес: основні критерії та рушійні сили.

Тема 1.3 Економічні потреби суспільства і роль виробництва в їх задоволенні

Виробничі можливості суспільства. Економічні потреби суспільства, їх суть і структура. Фактори, що окреслюють потреби і впливають на їх розвиток. Закон зростання потреб та механізм його дії.

Взаємозв'язок потреб і виробництва. Взаємодія законів зростання потреб і спадної граничної корисності у процесі виробництва і споживання життєвих благ. Розвиток структури потреб у сучасних умовах.

Економічні інтереси. Механізм взаємодії економічних потреб і інтересів. Економічні суперечності: їх суть і класифікація. Суперечності як джерело розвитку і необхідна умова соціально-економічного прогресу. Інтереси і формування зацікавленості і стимулів до праці. Суспільний продукт і його форми.

Тема 1.4 Економічні системи та їх моделі

Зміст економічної системи. Структурні елементи економічної системи. Суспільне виробництво як основа економічної системи. Продуктивні сили суспільства.

Система економічних (виробничих) відносин. Організаційно-економічні та соціально-економічні відносини.

Власність та її роль в економічній системі. Економічний зміст і право власності. Суб'єкти та об'єкти власності. Типи, види, форми власності та їх взаємодія. Приватна власність. Колективна, корпоративна, комунальна та державна власність. Інтелектуальна власність. Сучасні тенденції розвитку форм власності.

Типи економічних систем. Колишні економічні системи. Командно- адміністративна система. Ринкова система. Змішані (поліформічні) системи. Проблеми економічного вибору в різних економічних системах.

Тема 1.5 *Відносини власності в економічній системі суспільства*

Власність у системі економічних відносин. Структура власності та її історичні типи, види і форми. Відносини власності. Об'єкти і суб'єкти власності.

Власність на засоби виробництва і проблеми та способи з'єднання факторів виробництва. Еволюція відносин власності.

Економічний аспект власності. Якісна й кількісна сторона власності. Привласнення і відчуження. Правовий аспект власності. Права власності

Різноманітність типів форм і видів власності. Приватна власність: трудові та нетрудові форми приватної власності. Організаційні форми приватного типу власності. Суспільна власність і її організаційні форми. Новітні тенденції в розвитку відносин власності.

Методи зміни форм власності в економічній системі суспільства:

роздержавлення

та приватизація, націоналізація, денационалізація, реприватизація. Трансформація системи власності. Центральноевропейська модель трансформації власності. Східна (китайська) модель трансформації власності. Реформування відносин власності в Україні.

Тема 1.6 *Товарне виробництво і товарно-грошові відносини*

Натуральне виробництво. Умови та причини виникнення товарного виробництва. Соціально-політичні основи товарного виробництва. Характерні риси товарного виробництва. Просте товарне виробництво. Розвинута форма товарного виробництва, її основні риси.

Товар і його властивості. Споживна вартість. Мінова вартість. Вартість товару та його складові частини: вартість оборотних засобів, додана вартість, чиста додана вартість. Теорії вартості: трудова, маржиналістська і неокласична. Розвиток мінової форми вартості як процес розв'язання протиріч обміну.

Гроші та їх суттєві функції. Теорії грошей. Еволюція грошей та їх функції. Гроші та ціна. Суть ціни. Закон грошового обігу. Інфляція, її суть і причини.

Товарний і грошовий фетишизм.

Модуль 2 Основи ринкової економіки

Тема 2.1 *Ринок, його основні принципи функціонування та суб'єкти*

Ринок як категорія товарного виробництва. Зміст, об'єктивні передумови формування та функції ринку (регулююча, розподільча, стимулююча, інтегруюча, контролююча). Принципи ринкової економіки. Структура ринку. Критерії розмежування. Види ринків. Основні моделі ринку. Інфраструктура ринку. Поняття інфраструктури. Інфраструктура товарного ринку. Товарна біржа. Мета й функції товарної біржі, її угоди. Фондова біржа. Основні види операцій на фондовій біржі. Інфраструктура ринку праці. Банки. Аукціони. Юридичні контори.

Закони попиту та пропозиції — одні з основних законів функціонування ринкової економіки. Попит. Залежність між ціною та попитом. Закон попиту. Крива попиту. Індивідуальний і ринковий попит. Детермінанти попиту. Еластичність попиту. Коефіцієнти еластичності. Пропозиція. Закон пропозиції. Детермінанти пропозиції. Пропозиція. Закон пропозиції. Детермінанти пропозиції. Зміни обсягу пропозиції. Зміни в пропозиції. Еластичність пропозиції та способи її подання. Діалектична залежність попиту та пропозиції. Рівноважна ціна. Ціна в ринковій економіці, її види та функції. Чинники, що впливають на ціни. Вибір методу ціноутворення на практиці.

Моделі та шляхи переходу до ринку. Особливості становлення ринкових відносин в Україні.

Тема 2.2 *Змішана економіка та її моделі*

Сутність змішаної економіки: загальне і особливе. Риса і типи змішаної економіки. Закономірності функціонування змішаної економіки.

Особливості економічних відносин і різноманітність форм еволюції держав, що

розвиваються.

Економічний устрій в умовах змішаної економіки. Проблеми вибору пріоритетів.

Формування сучасних ринкових відносин та інфраструктура ринку. Становлення державного і ринкового механізмів регулювання економіки.

Моделі змішаної економіки. Ліберальна модель. Соціал-демократична (корпоративістська) модель. Швецька модель(демократичний корпоративізм). Японська модель розвитку(ієрархічний корпоративізм). Соціально орієнтована (соціально ринкова) модель. Особливості економічної системи України.

Тема 2.3 *Національна економіка та результати її функціонування*

Поняття національної економіки. Національне багатство як матеріальна основа розвитку національної економіки, його складові.

Валовий внутрішній продукт(ВВП): складові, методи виміру в системі національних рахунків. Методи підрахунку ВВП: за видатками(метод кінцевого використання);за доходами (розподільний метод);за доданою вартістю(виробничий метод)номінальний та реальний ВВП. Чистий внутрішній продукт(ЧВП). Національний дохід, його фактори росту: інтенсивний, екстенсивний, валовий національний дохід. ВВП та «чистий економічний добробут».

Тема 2.4 *Економічне зростання та його чинники. Циклічність економічного розвитку*

Економічне зростання та його типи. Теорії економічного зростання. Фактори економічного зростання. Екстенсивне й інтенсивне економічне зростання. Показники економічного зростання. Соціальний прогрес: зміст, критерії, показники. Напрями соціального прогресу. Удосконалення умов трудової діяльності людини. Зміна ролі людини у виробництві. Рівновага національної економіки та її нестабільність. Макроекономічна нестабільність та циклічний характер економічного розвитку.

Тема 2.5 *Розподіл національного доходу і соціальна політика держави*

Розподільчі відносини як фаза відтворення. Роль і місце відносин розподілу в ринковій економіці. Суть розподілу національного доходу. Формування основних доходів населення і їх структура.

Диференціація доходів населення. Крива Лоренца. Ступінь нерівності доходів. Доходи і споживання. Закон схильності до споживання і механізм його дії.

Сутність і мета соціальної політики держави. Суб'єкти, об'єкти соціальної політики. Принципи і функції соціальної політики. Соціальна інфраструктура. Соціальний захист та державна політика зайнятості населення. Соціальне страхування. Соціальні фонди споживання і трансфертні платежі. Бюджет домогосподарства. Прожитковий мінімум і його види. Межа бідності. Державне регулювання особистих доходів. Особливості соціальної політики національній економіці України.

Тема 2.6 *Міжнародна економіка та розвиток світового господарства*

Об'єктивні основи, сутність і етапи розвитку світового господарства.

Міжнародний поділ праці, його принципи й форми. Інтернаціоналізація господарського життя. Структура сучасного світового господарства.

Міжнародна торгівля: форми, структура, напрями. Теорія порівняльних переваг. Види міжнародної торгової політики. Вільна торгівля. Абсолютні та порівняльні переваги. Протекціонізм. Проблеми зовнішньоторговельної діяльності України

Міжнародна міграція капіталу та робочої сили. Причини й суть. Форми вивезення капіталу. Прямі й портфельні інвестиції. Основні напрями міграції робочої сили. Утворення міжнародного ринку робочої сили. Сучасні форми та основні тенденції розвитку міжнародних науково-технічних зв'язків. Патентно-ліцензійний обмін. Обмін ноу-хау, інжиніринг, лізинг, консалтинг.

Форми спільного підприємництва. Концесії, консорціуми, міжнародні акціонерні товариства. Спільні підприємства. Вільні економічні зони.

Глобалізація та інтеграція у світовому господарстві. Місце України у сучасному світовому економічному просторі.

Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин												
	усього	денна форма						заочна форма					
		у тому числі						у тому числі					
		аудиторні	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота
Модуль 1 Теоретичні основи виробництва економіки суспільства													
Тема 1.1 Економічна теорія як фундаментальна наука та її розвиток	2	2	2	-	-	-	-	4	-	-	-	-	4
Тема 1.2 Виробництво і його основні чинники	6	4	2	2	-	-	2	6	-	2	-	-	4
Тема 1.3 Економічні потреби суспільства і роль виробництва в їх задоволенні	6	4	2	-	2	-	2	6	2	-	-	-	4
Тема 1.4 Економічні системи та їх моделі	4	2	2	-	-	-	2	4	-	-	-	-	4
Тема 1.5 Відносини власності в економічній системі суспільства	2	-	-	-	-	-	2	4	-	-	-	-	4
Тема 1.6 Товарне виробництво і товарно-грошові відносини	6	4	2	2	-	-	2	4	-	-	-	-	4
Разом за модулем 1	26	16	10	4	2	-	10	28	2	2	-	-	24
Модуль 2 Основи ринкової економіки													
Тема 2.1 Ринок, його основні принципи функціонування та суб'єкти	4	2	2	-	-	-	2	4	-	-	-	-	4
Тема 2.2 Змішана економіка та її моделі	4	2	2	-	-	-	2	6	2	-	-	-	4
Тема 2.3 Національна економіка та результати її функціонування	2	2	-	2	-	-	-	4	-	-	-	-	4
Тема 2.4 Економічне зростання та його чинники. Циклічність економічного розвитку	2	2	-	2	-	-	-	3	-	-	-	-	3
Тема 2.5 Розподіл національного доходу і соціальна політика держави	4	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Тема 2.6 Міжнародна економіка та розвиток світового господарства світу.	3	2	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 2	19	14	6	6	2	-	5	17	2	-	-	-	15
Усього	45	30	16	10	4	-	15	45	4	2	-	-	39

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Години	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1 Теоретичні основи виробництва економіки суспільства			
1	Тема 1.2 Виробництво і його основні чинники		
	<i>Аналіз основних факторів виробництва, результатів суспільного виробництва та розрахунок показників ефективності виробництва</i>	2	2
2	Тема 1.6 Товарне виробництво і товарно-грошові відносини		
	<i>Обґрунтування дії закону грошового обігу, суті інфляції, її причин та соціально-економічних наслідків</i>	2	-
Разом за модулем 1		4	2
Модуль 2 Основи ринкової економіки			
1	Тема 2.3 Національна економіка та результати її функціонування		
	<i>Аналіз методів підрахунку ВВП, ВНП, ЧНП і національного доходу країни, факторів його росту</i>	2	-
2	Тема 2.4 Економічне зростання та його чинники. Циклічність економічного розвитку		-
	<i>Розрахунок та аналіз показників економічного зростання: чинники, типи та моделі економічного зростання</i>	2	-
3	Тема 2.5 Розподіл національного доходу і соціальна політика держави		-
	<i>Обґрунтування процесу формування основних доходів населення та їх складових. Прожитковий мінімум і його види</i>	2	-
Разом за модулем 2		6	-
Усього		10	2

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Години	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1 Теоретичні основи виробництва економіки суспільства			
1	Тема 1.3 Економічні потреби суспільства і роль виробництва в їх задоволенні	2	-
Разом за модулем 1		2	-
Модуль 2 Основи ринкової економіки			
2	Тема 2.6 Міжнародна економіка та розвиток світового господарства світу.	2	-
Разом за модулем 2		2	-
Усього		4	-

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Години	
		денна форма	заочна форма
-	-	-	-

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Години	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1 Теоретичні основи виробництва економіки суспільства			
1	Тема 1.1 Економічна теорія як фундаментальна наука та її розвиток	-	4
2	Тема 1.2 Виробництво і його основні чинники	2	4
3	Тема 1.3 Економічні потреби суспільства і роль виробництва в їх задоволенні	2	4
4	Тема 1.4 Економічні системи та їх моделі	2	4
5	Тема 1.5 Відносини власності в економічній системі суспільства	2	4
6	Тема 1.6 Товарне виробництво і товарно-грошові відносини	2	4
Разом за модулем 1		10	24
Модуль 2 Основи ринкової економіки			
1	Тема 2.1 Ринок, його основні принципи функціонування та суб'єкти	2	4
2	Тема 2.2 Змішана економіка та її моделі	2	4
3	Тема 2.3 Національна економіка та результати її функціонування	1	4
4	Тема 2.4 Економічне зростання та його чинники. Циклічність економічного розвитку	-	3
Разом за модулем 2		5	15
Усього		15	39

Форми поточного та підсумкового контролю: індивідуальна, групова, фронтальна перевірки; усний, письмовий, тестовий, модульний контроль; самоконтроль, взаємоконтроль; екзамен.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою). Спеціального обладнання та програмного забезпечення при вивченні навчальної дисципліни програмою не передбачено, але передбачене широке використання навчальних презентацій.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Базилевич В.Д. Економічна теорія: Політекономія: підручник / В.Д. Базилевич. К: Знання, 2012. 716 с.
2. Ватаманюк З. Вступ до економічної теорії: курс лекцій / З. Ватаманюк. Львів: Новий Світ – 2012. 352 с.
3. Воробйов Є.М. Економічна теорія. Модульний курс: навч. посіб. / Є.М. Воробйов Х.: Торсінг плюс, 2012. 320 с.
4. Мочерний С. В. Основы экономической теории / С. В. Мочерний. К.: Знання. 2010. 856 с.
5. Кулішов В.В. Основи економічної теорії: підручник / В.В. Кулішов. Львів: Магнолія Плюс. 2010. 516 с.
6. Основи економічної теорії: підручник / За ред. д.е.н., проф. Л.С. Шевченко. Х.: Право, 2011. 448 с.

Додаткові:

7. Стельмах В.С. Макро- і мікроекономічні складові розвитку / В. С. Стельмах. Суми: Університетська книга, 2012. 505 с.
8. Гончаров Ю.В. Світ. Європа. Україна: Трансформація економіки та інтеграція / Ю.В. Гончаров. – К: Знання України, 2010. 504 с.
9. Макконнелл К.Р. Экономикс: принципы, проблемы, политика / К.Р. Макконнелл, С.Л. Брю. К.: ХаГар, 2011. 785 с.

10. Мочерний С.В. Історія економічних вчень (Сучасна економічна думка): навч. посіб. / С.В. Мочерний, М.В. Довженко – Львів: «Новий Світ – 2000», 2012. 336 с.
11. Філіпенко А.С. Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть / А.С.Філіпенко К: Либідь. 2011. 470 с.
12. Бізнес Інформ: міжнародний науковий економічний журнал. URL <http://business-inform.net>.
13. Вісник КНТЕУ: науковий журнал в галузі економічних наук. URL <http://visnik.knteu.kiev.ua>.
14. Бізнес: газета. URL <http://www.business.ua>.
15. Фінанси України: науково теоретичний та інформаційно-практичний журнал Міністерства фінансів України. URL <http://www.ndfi.minfin.gov.ua>.
16. Законодавство України. URL <http://zakon4.rada.gov.ua>.
17. Сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL <http://www.me.gov.ua>.
18. Сайт Міністерства фінансів України. URL <http://www.minfin.gov.ua>.
19. Сайт державної фінансової інспекції. URL <http://www.dkrs.gov.ua>.
20. Ліга Закон: головний правовий портал України. URL <http://www.ligazakon.ua>.